

Европейски фонд за рибарство

Европейският фонд за рибарство (ЕФР) започна своята дейност през януари 2007 г. Целта му е да подобри конкурентоспособността на сектора и да му помогне да стане екологично, икономически и социално устойчив. За постигането на тази цел той разполага с бюджет от 3,8 милиарда евро (или 4,3 милиарда по текущи цени) за седемгодишния период от 2007 до 2013 г. Предвидено е финансиране за всички сектори на индустрията: морски риболов и риболов във вътрешни водоеми, аквакултури и преработка и продажба на рибни продукти. Специално внимание се отделя на риболовните общности, които са най-силно засегнати от последните промени.

Механизмите за управление и изпълнение на ЕФР са замислени по по-опростен начин, отколкото тези на неговия предшественик Финансовия инструмент за ориентиране на рибарството (ФИОР). Заедно с по-голямата му гъвкавост в ЕФР бяха направени някои нововъведения. Те включват оказване на помощ на рибарите за по-широко използване на селективни риболовни методи, засилен акцент върху устойчивия риболов и мерки от общ интерес, включително пилотни проекти, финансиране на стратегии за местно развитие и подкрепа за мерки за водната околна среда. Както и при ФИОР, не се предвижда финансиране за строителство на риболовни кораби, нито за увеличаване на трюмовете. Както и при другите структурни фондове на ЕС, отпускните от ЕС средства не могат да се използват самостоятелно, а само под формата на

финансово участие в инициативи, в които има и национално, регионално или местно финансиране.

Друго нововъведение е обстоятелството, че финансирането не е насочено главно към регионите в рамките на целта за „сближаване“, т.е. онези от тях, чието икономическо състояние е под средното за ЕС.

Механизми на работа

Националните власти изработват стратегически план, в който се съдържа дългосрочно становище относно това, как трябва да се развива тяхната политика в областта на рибарството и аквакултурите между 2007 и 2013 г., и се обяснява как чрез нея ще бъдат изпълнени целите на ОПР. Планът трябва да очертава приоритети, цели, прогнози за обществени разходи и крайни срокове. След това се изработва оперативна програма, в която по-подробно се описва начинът, по който националните власти възнамеряват да приложат на практика предлаганите от ЕФР възможности. И двата документа се изготвят в тясно сътрудничество с регионални и местни икономически и социални партньори.

Възможности за финансиране

ЕФР е насочен към пет приоритетни области. Той до голяма степен продължава практиките на ФИОР, но в полето му на действие са включени и нови такива.

Приспособяване на флота (ос 1)

Ако дадена държава-членка реши да намали риболовните си възможности, може да бъде отпусната помощ за плавателни съдове, които окончателно или временно спират своята дейност. Помощ може да бъде предоставена и за редица други дейности: подобрения във връзка с безопасността и работата на борда, уреди с повишена селективност, дребномащабен крайбрежен риболов, социално-икономически мерки, включително ранно пенсиониране и преквалификация.

Плавателните съдове от определени сегменти на флотите могат да получат помощ за подмяна на своите двигатели с цел увеличаване на тяхната енергийна ефективност, но не и на тяхната мощност.

Аквакултури, преработка и пускане на пазара, риболов във вътрешни водоеми (ос 2)

Предвижда се помощ за инвестиции в нови видове аквакултури и видове с благоприятни пазарни перспективи, за създаване на екологично съобразни аквакултури, за предприемането на мерки в защита на здравето на хората и животните, за преработката и продажбата на продукти на рибарството и аквакултурите и за обучение през целия живот.

Съществуват специални разпоредби за риболов във вътрешни водоеми, които са съобразени със значението му в Централна и Източна Европа.

Мерки от общ интерес (ос 3)

Това са дейности, които обикновено не се поддържат от частния сектор и чието цялостно значение надхвърля търговските интереси на отделните компании. Те могат да включват защита и развитие на водната фауна и флора, риболовни пристанища, покрити лодкостоянки и кейове за разтоварване, разработване на нови пазари и рекламни кампании, пилотни проекти и други колективни действия.

Устойчиво развитие на рибарските райони (ос 4)

Финансирането в тази категория се основава на стратегии за местно развитие чрез подход от долу на горе. То цели да помогне на местните общности да намалят икономическата си зависимост от улова на риба.

Крайбрежните общности, както и тези в близост до естествени и изкуствени езера с високо ниво на заетост в рибарския сектор могат да кандидатстват за помощ от ЕС за укрепване на тяхната цялостна конкурентоспособност, добавяне на стойност към рибните продукти, усъвършенстване на туристическата инфраструктура и услуги, опазване на околната среда и насърчаване на междурегионалното и международното сътрудничество.

Техническа помощ (ос 5)

В тази категория влизат компоненти като проучвания, доклади, информационни дейности и други действия, свързани с изпълнението на оперативните програми.

Регулаторна рамка

В нея са включени три документа: регламент на Съвета, който очертава основните принципи, регламент за прилагане на Комисията, съдържащ

подробни процедури, които трябва да бъдат следвани от държавите-членки, и наръчник, съдържащ практически съвети за националните власти относно изработването и изпълнението на техните програми.

Режим в случай на спешност

През юли 2008 г. Съветът прие някои временни дерогации от правилата на

ЕФР, за да улеснят държавите-членки в процеса на реструктуриране на флотите в отговор на сериозната икономическа криза, която се наблюдава в цялата индустрия. Те включиха създаването на програми за адаптиране на флотите, които осигуряват допълнителна помощ за насърчаване на значително намаляване на тези сегменти от флота, които са най-зависими от горивата. Тези дерогации ще бъдат валидни за две години и ще бъдат подложени на продължително наблюдение и оценка. Пълни подробности се съдържат в Регламент (ЕО) № 744/2008 на Съвета от 24 юли 2008 г. за въвеждане на временно конкретно действие с цел поощряване на реструктурирането на риболовните флотове на Европейския съюз, засегнати от икономическата криза.

Документи

Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 г. за Европейския фонд за рибарство.

Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията от 26 март 2007 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 198/2006 на Съвета относно Европейския фонд за рибарство.

Разпределение на помощта от ЕФР от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

Държава-членка	За сближаване	Извън целта за сближаване	Общо
Белгия		26 261 648	26 261 648
България	80 009 708		80 009 708
Чешка република	27 106 675		27 106 675
Дания		133 675 169	133 675 169
Германия	96 861 240	59 004 177	155 865 417
Естония	84 568 039		84 568 039
Ирландия		42 266 603	42 266 603
Гърция	176 836 728	30 995 509	207 832 237
Испания	945 692 445	186 198 467	1 131 890 912
Франция	34 250 343	181 802 741	216 053 084
Италия	318 281 864	106 060 990	424 342 854
Кипър		19 724 418	19 724 418
Латвия	125 015 563		125 015 563
Литва	54 713 408		54 713 408
Унгария	34 291 357	559 503	34 850 860
Малта	8 372 329		8 372 329
Нидерландия		48 578 417	48 578 417
Австрия	187 326	5 071 992	5 259 318
Полша	734 092 574		734 092 574
Португалия	223 943 059	22 542 190	246 485 249
Румъния	230 714 207		230 714 207
Словения	21 640 283		21 640 283
Словакия	12 681 459	1 007 069	13 688 528
Финландия		39 448 827	39 448 827
Швеция		54 664 803	54 664 803
Обединеното кралство	43 150 701	94 677 188	137 827 889
Общо	3 252 409 308	1 052 539 711	4 304 949 019

* Сумите са в евро, текущи цени.